

21 מרץ 2023
כ"ח אדר תשפ"ג

החלטה בעניינו של [ ] – ת.ז. [ ]

1. בתאריך 16.3.2023 התקיים דיון בעניינו של הסטודנט [ ], ת.ז. [ ], (להלן: "הסטודנט").
שופטים: פרופ' מריוס אונגריש (אב בית הדין), פרופ' עוז גזית, שופט סטודנט ר.ע.ב.
יועצת משפטית לבית הדין: עו"ד ליאורה ארזי בן-חיים.
תובעת: פרופ"ח יסכה גולדפלד.
נילון: מר [ ].
משקיף: מלווה בית הדין המשמעותי מטעם אגודת הסטודנטים מר עבדאללה ותד.
2. הנילון הנו סטודנט בפקולטה להנדסה אזרחית וסביבתית. בתאריך 2.2.2023 הוגשה נגדו קובלנה, בה יוחסו לו המעשים הבאים:
בתאריך 23.9.2022 הסטודנט נבחן בבחינה פרונטלית, מועד ב' בקורס חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 2 104004, סמסטר אביב תשפ"ב. נהלי הבחינה אסרו על שימוש בחומר עזר למעט דף הנוסחאות שצורף לבחינה. במהלך הבחינה הסטודנט נכנס לתכני הקורס באתר הקורס במודל (בשעות 10:43 ו- 10:44), כשבאותו זמן שהה בשירותים (בין השעות 10:46-10:41).
3. התביעה האשימה את הסטודנט בעבירות משמעת עפ"י הסעיפים שלהלן לתקנון המשמעת:
א. 4.1.1 "עשה, בהונאה או בדרך בלתי כשרה אחרת, מעשה על מנת לשפר ציון בבחינה, בוחן, עבודה, פרויקט, השתלמות מעשית או כל מטלה לימודית אחרת, או על מנת להשיג יתרון אקדמי, עבורו או עבור סטודנט אחר".
ב. 4.1.2 "החזיק ברשותו, חומר לימודי או ציוד אסור בעת בחינה או בוחן, בין אם השתמש בו במהלך הבחינה או הבוחן ובין אם לא".
4. בתאריך 16.3.2023 התקיים הדיון המשמעותי בנוכחות הצדדים.
5. לאחר הקראת כתב הקובלנה שאל אב בית הדין את הסטודנט האם הוא מודה באישומים נגדו. הסטודנט השיב כי הוא מודה בכלל האישומים.
6. לשאלת בית הדין כיצד נכנס למודל, הסטודנט השיב כי עשה זאת באמצעות מכשיר טלפון נייד שהחזיק בכיסו, במהלך שהותו בשירותים.

הכרעת הדין

7. נוכח הודאתו המפורשת של הסטודנט, החלטנו פה אחד במעמד הדיון, להרשיע אותו בעבירות המשמעת שיוחסו לו בכתב הקובלנה, לפי סעיפים 4.1.1 ו- 4.1.2 לתקנון.
8. לאחר מכן, בהסכמת הצדדים, נשמעו טיעונים לעונש.

טיעוני הצדדים לעונש:

התביעה:

9. התובעת ביקשה לגזור על הסטודנט עונשים כדלקמן: ציון 0 בקורס, הרחקה בפועל מסמסטר אביב תשפ"ג והרחקה על תנאי לשנה.
10. לשיטת התובעת מדובר למעשה בשתי עבירות שונות: אחזקת טלפון בזמן בחינה פרונטלית; וניצול יציאה לשירותים על מנת להיכנס לתכני הקורס. להבדיל מהפיתוי שעמד בפני סטודנטים. ות בבחינות המקוונות, במקרה דנן מדובר בתכנון מראש של כניסה עם טלפון נייד לבחינה פרונטלית. על כן, מתבקשת חומרת ענישה כגודל הפגיעה באמון. הביטוי לכך הוא החמרה ברכיב העונש על תנאי.
11. התובעת ציינה כי הסטודנט לא הודה מראשית ההליך המשמעותי. בתגובתו לתלונה נגדו כתב לה בין היתר: **"... מעולם לא נכנסתי למבחן עם טלפון, והטלפון תמיד נשאר עם החברים שלא נמצאים במבחן, או נמצא בדירה עם אחד השותפים... מדובר בכניסה אוטומטית עם פתיחת הטלפון על ידי אחד החברים או השותפים שלי בדירה אשר משאיר בידיהם את הטלפון בזמן שיש לי מבחן, או שמדובר בטעות מצדכם"**.
12. לעניין מועד מימוש ההרחקה התובעת הדגישה כי היא מתנגדת לכל דחייה של מימוש העונש (כלומר, היא עומדת על כך שהסטודנט ירחק מסמסטר אביב תשפ"ג, ולא מוכנה לדחיית ההרחקה לחורף תשפ"ד). במידה והצדדים מגיעים להסכמה טרם הדיון וחותרים על הסדר טיעון, יש מקום להתגמשות, בנסיבות מסוימות. אולם משהסטודנט בחר למצות את ההליך המשמעותי, הכלל הוא מימוש העונש ממועד מתן גזר הדין, וכך נעשה גם במקרים דומים.

ההגנה:

13. הסטודנט ביקש שלא להשית עליו עונש של הרחקה בפועל. לדבריו, הוא מבין את טעותו וסבור כי עליו לשאת בעונש, אולם הרחקה בפועל תפגע בו ובמשפחתו; הוריו עובדים קשה מאד, ועונש של הרחקה בפועל הוא "קו אדום" עבורם. לטענתו נכנס לקבצים במודל למשך כ-60 שניות, ולא יכולה להיות מחלוקת שלא בזכות זה קיבל ציון גבוה בבחינה, שכן מדובר בשניות ספורות ושוליות. אי לכך, פסילת הקורס היא עונש קשה מספיק ומידתי.
14. הסטודנט הדגיש כי הודה מיד בראשית הדיון, על מנת לחסוך זמן שיפוטי יקר. לטענתו לא הודה בפני התובעת במועד הגשת התלונה, משום שהיה שרוי בלחץ רב ובחרדה. עוד ציין, כי ביום 7.2.2023 שלח באמצעות עו"ד סעיד חאג' יחיא מכתב למזכירת בית הדין המשמעותי, בו (בין היתר) הודה בהאשמות המיוחסות לו בכתב הקובלנה.
15. יובהר, כי ביום 14.2.2023 הבהירה מזכירת בית הדין לסטודנט (ולעו"ד) כי עפ"י תקנון המשמעת, סטודנט רשאי להסתייע בניהול ההליך המשמעותי באיש טכניון כהגדרתו בתקנון, וכן סטודנט שרוצה להיות מיוצג ע"י עו"ד צריך להגיש בקשה בהתאם לתנאים המצוינים בתקנון (ראו סעיף 8 על תתי סעיפיו).
16. הסטודנט הדגיש כי במידה ובית הדין יחליט להרחיקו הוא מבקש שההרחקה תהיה מסמסטר חורף תשפ"ד, משום שכבר שכר דירה וחתם על חוזה, והרחקה לאלתר תפגע בו כלכלית.
17. לבסוף ציין כי הוא תלמיד טוב, משקיע בלימודים ובעל ציונים טובים.

גזר הדין:

18. השיקולים המנחים לקביעת גזר הדין קבועים בסעיף 11.11 לתקנון.

19. הסטודנט ביצע מעשה הונאה חמור במטרה להשיג ציון במרמה, שאינו משקף את ידיעותיו ואינו מגיע לו. כניסה לבחינה עם טלפון נייד ושימוש בו בזמן היציאה לשירותים מצריכה תכנון מוקדם, וכוונה לביצוע עבירת הונאה.
20. מדובר במעשה הפוגע בלב ההווה האקדמית, ובעקרונות הבסיסיים ביותר של הטכניון - **חתיירה לאמת ויושרה**. עקרונות אלו עוגנו בקוד האתי, ופותרים את תקנון המשמעת לסטודנטים (ההדגשה אינה במקור):

"הלימודים בטכניון מבוססים על אמון בין המוסד לבין הלומדים בו. הסטודנטים מחויבים ליושרה אקדמית ולהתנהגות ההולמת את כבוד הטכניון, הסטודנטים, העובדים וחברי-הסגל האקדמי. מטרת תקנון זה היא להסדיר את הטיפול באותם מקרים החורגים מכללים אלה".

21. על אף הודאתו של הסטודנט, דחיית מימוש העונש לשנת הלימודים הבאה אינה סבירה לדעתנו. ככלל, יש לממש עונש ממועד מתן גזר הדין, ולא הוצגו בפנינו נסיבות אישיות חריגות, המצדיקות סטייה מכלל זה. שוויון באכיפה הוא עקרון יסוד בדין המשמעותי. הסטודנט ידע על התלונה נגדו החל מתאריך 26.12.2022, ועמדה בפניו הבחירה לחתום על הסדר טיעון עם התובעת, ולהגיע איתה להסכמות לעניין מועד מימוש העונש. כמו כן, במועד הדיון הסמסטר עדיין לא החל.

22. אשר על כן, החלטנו פה אחד להשית על הסטודנט את העונשים הבאים:

- א. **ציון 0 בקורס חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 2 104004, סמסטר אביב תשפ"ב (לפי סעיף 12.4 לתקנון).**
- ב. **הרחקה בפועל מלימודים בטכניון לסמסטר אביב תשפ"ג (לפי סעיף 12.7 לתקנון).**
- ג. **הרחקה על תנאי מלימודים בטכניון לשנה, בתוקף עד לסיום הלימודים בטכניון, תופעל במקרה של הרשעה חוזרת בעבירה לפי סעיפים 4.1.1 או 4.1.2 לתקנון (לפי סעיף 12.7 ו-12.16 לתקנון).**

שופט סטודנט ר.ע.ב.

פרופ' עוז גזית

פרופ' מריוס אונגריש